

**ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

# **REGULAMIN UMUNDUROWANIA**

Warszawa, 27 października 2000r.

## Spis treści:

|                 |   |   |
|-----------------|---|---|
| Rozdział I.     | Rodzaje umundurowania i odzieży ochronnej<br>w tym specjalnej oraz ekwipunku osobistego ..... | 3 |
| 1.              | Ubiór wyjściowy.....  | 3 |
| 2.              | Ubiór galowy.....   | 3 |
| 3.              | Ubiór paradny.....  | 4 |
| 4.              | Ubiór letni.....  | 4 |
| 5.              | Ubiór MDP.....  | 5 |
| 6.              | Odzież ochronna.....  | 5 |
| Rozdział II     | Nakrycia głowy.....   | 6 |
| Rozdział III    | Emblematy, naszywki, dystynkcje i inne elementy umundurowania...                              | 7 |
| Rozdział IV     | Postanowienia końcowe.....  | 8 |
| Załączniki 1-17 |   |   |

## **Rozdział I**

### **RODZAJE UMUNDUROWANIA I ODZIEŻY OCHRONNEJ w tym SPECJALNEJ oraz EKWIPUNKU OSOBISTEGO**

Uwzględniając charakter, przeznaczenie i zakres użytkowania umundurowania i odzieży ochronnej w tym specjalnej, stosuje się następujące ich rodzaje:

1. Ubiór wyjściowy, w którego podstawowy skład wchodzi:
  - a) mundur w kolorze ciemnogrnatowym (męski, damski),
  - b) koszula w kolorze białym z długim rękawem,
  - c) czapka rogatywka w kolorze ciemnogrnatowym (dla mężczyzn),
  - d) czapka dżokejka w kolorze ciemnogrnatowym (dla kobiet),
  - e) obuwiu w kolorze czarnym,
  - f) kurtka 3/4 z odpinaną podpinką w kolorze czarnym - wg wzoru określonego w załączniku nr 2a

1.2. Wyposażeniem uzupełniającym do ubioru wyjściowego są:

- a) skarpety w kolorze czarnym (dla mężczyzn),
- b) rajstopy w kolorze beżowym (dla kobiet),
- c) krawat w kolorze czarnym

1.3. Ubiór wyjściowy z baretkami nosi się podczas:

- a) uczestniczenia w posiedzeniach władz statutowych OSP i oddziałów ZOSP RP.,
- b) występowania w charakterze przedstawiciela OSP lub oddziałów ZOSP RP na oficjalnych spotkaniach i imprezach.

2. Ubiór galowy, w którego podstawowy skład wchodzi:

- a) mundur w kolorze ciemnogrnatowym (męski, damski),
- b) koszula w kolorze białym z długim rękawem,
- c) czapka rogatywka w kolorze ciemnogrnatowym (dla mężczyzn),
- d) czapka dżokejka w kolorze ciemnogrnatowym (dla kobiet),
- e) obuwiu w kolorze czarnym,
- f) sznur galowy w kolorze srebrnym przeplatany niebieską nitką.

2.1. Wyposażeniem uzupełniającym do ubioru galowego są:

- a) skarpety w kolorze czarnym (dla mężczyzn),
- b) rajstopy w kolorze beżowym (dla kobiet),
- c) krawat w kolorze czarnym

2.2. Ubiór galowy (ze sznurem galowym) z orderami, odznaczeniami, medalami i odznakami nosi się podczas:

- a) świąt państwowych i w Dniu Strażaka, w tym również podczas świeckich spotkań oraz uroczystości religijnych organizowanych z tej okazji.
- b) uroczystości wręczenia sztandarów, orderów, odznaczeń, medali i odznak, otwarcia strażnic oraz innych uroczystości o ważnym i podniosłym dla jednostki OSP bądź właściwego zarządu ZOSP RP znaczeniu.
- c) uroczystości składania wieńców na Grobie Nieznanego Żołnierza, grobach poległych i zmarłych oraz pod pomnikami i tablicami pamiątkowymi.

2.3. Ubiór galowy (ze sznurem galowym) z baretkami nosi się podczas:

- a) uroczystych przedstawień w teatrach, salach koncertowych itp., gdy występuje się w charakterze przedstawiciela OSP lub oddziału ZOSP RP, a dla pozostałych uczestników przyjęty jest strój wieczorowy.
- b) innych ważnych uroczystości na polecenie prezesa (naczelnika) OSP lub prezesa właściwego zarządu oddziału ZOSP RP

2.4. Wzory ubioru galowych zawierają załączniki nr 2b i 2c

2.5. Do mundurów wyjściowych i galowych przyszywane są guziki oksydowane o średnicach 16 i 22 mm wg wzoru określonego w załączniku nr 5 do regulaminu

2.6. Ubiór galowy dla pocztów sztandarowych i flagowych, w którego uzupełniające wyposażenie wchodzi:

- a) rękawiczki białe,
- b) pas główny koloru czarnego

Do ubioru galowego z pasem głównym stosuje się obuwie typu „skutery” (nogawki spodni wpuszczane w cholewki butów).

Dopuszcza się noszenie spodni bryczesów do butów wysokich typu „oficerski”, a także nakryć głowy w postaci hełmu ozdobnego bądź hełmu bojowego łącznie z pasem bojowym z przypiętym toporkiem.

3. Ubiór paradny dla orkiestr OSP na który składa się umundurowanie galowe ze sznurem galowym i baretkami odznaczeń.

3.1. Dopuszcza się jednolicie stosowane (przez wszystkich muzyków orkiestry) elementy folklorystyczne, charakteryzujące dany region. Może być stosowany również indywidualnie zaprojektowany ubiór dla całej orkiestry.

4. Ubiór letni, w którego skład wchodzi:

- a) koszula letnia w kolorze białym z krótkim rękawem, z guzikami oksydowanymi o średnicy 16 mm,
- b) spodnie (spódnica) w kolorze ciemnogrnatowym,
- c) czapka rogatywka w kolorze ciemnogrnatowym (dla mężczyzn),
- d) czapka dżokejka w kolorze ciemnogrnatowym (dla kobiet),
- e) obuwie w kolorze czarnym.

4.1. Wyposażeniem uzupełniającym do ubioru letniego są:

- a) skarpety w kolorze czarnym (dla mężczyzn),
- b) rajstopy w kolorze beżowym (dla kobiet),
- c) krawat w kolorze czarnym,
- d) sznur galowy w kolorze srebrnym przeplatany niebieską nitką,
- e) n a r a m i e n n i k i w k o l o r z e c i e m n o g r a n a t o w y m .

4.2. Ubiór letni nosi się podczas:

- a) występowania w okresie letnim w charakterze przedstawiciela OSP lub oddziału ZOSP RP w spotkaniach i imprezach np. zawodach sportowo-pożarniczych oraz w okolicznościach, gdy nie obowiązuje umundurowanie wyjściowe bądź galowe.
- b) odbywania w okresie letnim koncertów - członkowie orkiestr OSP.

c) uczestniczenia w okresie letnim w posiedzeniach władz statutowych OSP i oddziałów ZOSP RP

4.3. Wzór umundurowania letniego zawiera załącznik nr 3

4.4. Okres letni liczy się od 1 maja do 30 września. Stosowanie ubioru letniego warunkuje temperatura powyżej 20° C i zasada jednolitości w ramach OSP lub oddziału ZOSP RP. Ustalenia w tym zakresie należą do prezesa OSP lub zarządu oddziału ZOSP RP, organizującego wspólne wystąpienie. Przy wystąpieniach indywidualnych decyzję podejmuje zainteresowany

5. Ubiór Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych (MDP) w którego podstawowy skład wchodzi:

- a) koszula w kolorze czerwonym z guzikami oksydowanymi o średnicy 16 mm,
- b) szorty w kolorze czarnym,
- c) spodnie w kolorze czarnym (dla chłopców),
- d) bluza w kolorze czarnym,
- e) spódnica w kolorze czarnym (dla dziewcząt),
- f) obuwie sportowe w kolorze czarnym,
- g) podkolanówki w kolorze białym,
- h) krawat w kolorze czarnym

5.1. Ubiór MDP nosi się podczas:

- a) występowania w charakterze przedstawiciela MDP na oficjalnych spotkaniach i uroczystościach strażackich, religijnych i świeckich,
- b) apeli, wart i innych ważnych wydarzeń na obozach MDP,
- c) u r o c z y s t y c h z b i ó r e k M D P .

5.2. Wzór ubioru MDP zawierają załączniki nr 4a i 4 b.

5.3. Dopuszcza się stosowanie poprzedniego wzoru mundurków MDP (wiatrówka niebieska, spodnie/spódnica czarne) do czasu naturalnego ich zużycia

6. Odzież ochronną i specjalną, w której podstawowy skład wchodzi:

- a) ubranie ochronne dwuczęściowe,
- b) ubranie specjalne popularne dwuczęściowe,
- c) ubranie koszarowe,
- d) rękawice i kominiarka (niepalne),
- e) buty specjalne,
- f) hełm

.

6.1. Odzież ochronną i specjalną nosi się podczas:

- a) akcji ratowniczo-gaśniczych,
- b) ćwiczeń i działań ze sprzętem oraz sprawdzianów wyszkolenia bojowego.

6.2. Dopuszcza się noszenie ubrania typu "moro" bądź ubrania koszarowego podczas akcji ratowniczych, jeśli nie jest konieczne użycie ubrania ochronnego lub specjalnego. O rodzaju użytej odzieży decyduje kierujący akcją po dokonaniu rozpoznania zagrożeń w miejscu interwencji.

6.3. Odzież ochronną stosuje się do czasu zniszczenia bądź naturalnego zużycia.

6.4. Wzory odzieży ochronnej w tym specjalnej zawierają załączniki nr 6 i 7.

6.5. W zestaw przedmiotów ekwipunku osobistego strażaka-ochotnika wchodzi:

- a) pas bojowy,
- b) zatrzaśnik,
- c) toporek strażacki,
- d) latarka,
- e) podpinka linkowa,
- f) maska do aparatu powietrznego,
- g) opatrunek osobisty.
- h) Worek brezentowy na odzież ochronną i ekwipunek osobisty.

## **Rozdział II**

### **NAKRYCIA GŁOWY**

#### § 1

1. Do ubiorów stosuje się następujące rodzaje nakryć głowy w kolorze noszonych mundurów:

- a) czapkę rogatywkę ze srebrnym okuciem daszka (dla mężczyzn),
- b) czapkę dżokejkę (dla kobiet),
- c) czapkę uszanke ( w okresie zimowym).

1.2. W MDP nakryciem głowy jest czapka dżokejka w kolorze czerwonym.

1.3. Wzory nakryć głowy zamieszczono w załącznikach nr 2a, 2b, 2c, 3, 4b i 7.

2. Członkowie zarządów OSP i oddziałów ZOSP RP noszą srebrne galony na otokach czapek przy czym:

**2.1. Jeden galon** - członkowie zarządów OSP, zarządów gminnych ZOSP RP i Komisji Rewizyjnych tych szczebli.

**2.2. Dwa galony** - członkowie zarządów oddziałów powiatowych, wojewódzkich, powiatowych i wojewódzkich komisji rewizyjnych, wojewódzkiego sądu honorowego oraz Zarządu Głównego ZOSP RP, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Honorowego

3. Członkowie władz oddziałów ZOSP RP noszą na denku czapki srebrne galony w kształcie krzyżaka.

4. Prezes Zarządu Głównego ZOSP RP nosi czapkę rogatywkę ze srebrnym okuciem daszka, srebrnym wężykiem na otoku czapki i naszytymi na denku czapki srebrnymi galonami w kształcie krzyżaka.

## **Rozdział III**

### **EMBLEMATY, NASZYWKI, DYSTYNKCJE I INNE ELEMENTY UMUNDUROWANIA**

#### **§ 1**

1. Członkowie OSP i funkcyjni oddziałów ZOSP RP noszą emblematy w kolorze srebrnym na ciemnogrnatowym tle haftowane nitką lub bajorkiem, przy nw. przedmiotach mundurowych:

- 1) czapkach wg wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do regulaminu,
- 2) pagonach ubiorów wyjściowych, galowych, paradnych, kurtek, koszul letnich i MDP, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do regulaminu, naszyte w odległości 2 cm od dolnej krawędzi pagonu,
- 3) ubraniach ochronnych, specjalnych i koszarowych wg wzoru zamieszczonego w załączniku nr 9 do regulaminu, w miejscach na to wyznaczonych i odpowiednio przygotowanych przez producenta ubrań.

#### **§ 2**

1. Członkowie MDP noszą emblematy i dystynkcje haftowane czarną nitką na czerwonym tle, przy nw. przedmiotach mundurowych:

- a) czapkach dżokejkach wg wzoru zamieszczonego w załączniku nr 10 do regulaminu,
- b) koszulach na lewym rękawie wg wzoru zamieszczonego w załączniku nr 11 do regulaminu, przy czym górna krokiewka powinna znajdować się w odległości 5 cm powyżej górnego szwu rękawa.

2. Członkowie MDP noszą emblematy haftowane czerwoną nitką na czarnym tle przy bluzach koloru czarnego na ich lewym rękawie wg wzoru zamieszczonego w załączniku 11 do regulaminu, przy czym górna krokiewka powinna znajdować się w odległości 5 cm poniżej górnego szwu rękawa.

#### **§ 3**

1. Członkowie OSP i zarządów ZOSP RP, pełniący funkcje kierowców, mechaników motopomp, łącznościowców, a także członkowie orkiestr i drużyn sanitarnych noszą przy mundurach wyjściowych i galowych na ich lewym rękawie, naszywki-oznaki specjalności, haftowane srebrną nitką na ciemnogrnatowym tle wg wzorów zawartych w załączniku nr 12 do regulaminu. Naszywki umieszcza się 15 cm od dolnej krawędzi rękawa.

2. Członkowie MDP noszą naszywki-oznaki specjalności dla MDP na ramieniu prawego rękawa munduru. Wzory tych naszywek określone są odrębnymi przepisami.

3. Członkowie OSP noszą na kurtkach odzieży ochronnej i specjalnej napisy „STRAŻ” w kolorze czarnym na żółtym tle w miejscach na to wyznaczonych i odpowiednio przygotowanych przez producenta ubrań.

4. Dopuszcza się noszenie emblematu z napisem „Ochotnicza Straż Pożarna” na mundurach wyjściowych i galowych, na ich prawym rękawie haftowanego czerwoną nitką na ciemnogrnatowym tle wg wzoru zamieszczonego w załączniku nr 13 do regulaminu.

#### **§ 4**

1. Członkowie OSP i funkcyjni oddziałów ZOSP RP noszą na kołnierzach mundurów bądź lewej kieszeni koszuli letniej dystynkcje pełnionych funkcji, haftowane srebrną nitką lub bajorkiem na ciemnogrnatowym tle, wg wzorów zawartych w załączniku nr 14 do regulaminu.
2. Sposób noszenia dystynkcji przy koszuli letniej zawiera załącznik nr 15 do regulaminu.
3. Członkowie OSP, zarządów i komisji rewizyjnych OSP RP oraz funkcyjni oddziałów ZOSP RP mają prawo do noszenia dystynkcji odpowiadających najwyższej z pełnionych funkcji. Oznaczeniem najwyższej z pełnionych funkcji jest krokiewka umieszczona w dolnej części dystynkcji, wg wzoru zawartego w załączniku nr 16 do regulaminu.
4. Członkowie OSP i funkcyjni oddziałów ZOSP RP noszą na kurtkach i w kolorze czarnym dystynkcje pełnionych funkcji w miejscach na to wyznaczonych i odpowiednio przygotowanych przez producenta ubrań. Przykłady wzorów dystynkcji zawiera załącznik nr 17 do regulaminu.
5. Członkowie wspierający (osoby fizyczne) mogą nosić dystynkcje funkcji pełnionych w OSP lub zarządzie oddziału ZOSP RP.
6. Wzory dystynkcji pracowników etatowych ZOSP RP określa Uchwała Prezydium ZG ZOSP RP.

## **Rozdział IV**

### ***POSTANOWIENIA KOŃCOWE***

#### **§ 1**

Zestaw umundurowania dla pracowników etatowych ZOSP RP określa uchwała Prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP.

#### **§ 2**

Członkowie OSP i funkcyjni oddziałów ZOSP RP zobowiązani są do użytkowania przedmiotów umundurowania:

- 1) zgodnie z obowiązującymi zestawami ubiorczymi oraz ich przeznaczeniem,
  - 2) w sposób nie naruszający estetyki i godności munduru.
- OSP z terenu regionu.



### **§ 3**

1. Wymienione w regulaminie rodzaje ubiorów nie ograniczają możliwości stosowania elementów strojów regionalnych.
2. Stosowanie w ubiorach elementów strojów regionalnych wprowadza się w drodze uchwały zarządu wojewódzkiego ZOSP RP na wniosek zainteresowanej OSP lub OSP z terenu regionu.

### **§ 4**

Zasady i sposób noszenia przedmiotów mundurowych podano w załączniku nr 1 do regulaminu.

## **ZASADY I SPOSÓB NOSZENIA PRZEDMIOTÓW MUNDUROWYCH**

1. Poszanowanie munduru i dbałość o jego estetykę oraz wygląd stanowią jeden z podstawowych obowiązków członków OSP i funkcyjnych oddziałów ZOSP RP. Użytkując umundurowanie należy przestrzegać następujących zasad:
  - a) do ubioru wyjściowego, galowego, paradnego zakłada się koszulę białą (o gładkiej fakturze tkaniny),
  - b) krawat powinien mieć jednolity czarny kolor (o gładkiej fakturze tkaniny),
  - c) skarpetki i obuwie powinny być w jednolitym czarnym kolorze (bez wzorków i ozdób).
  - d) sznur galowy zawieszają się na prawym ramieniu, przypinając go do guzika przyszytego w tym celu pod pagonem przy wszyciu pagonu w rękaw, natomiast warkocz sznura przypina się do pierwszego górnego guzika kurtki mundurowej,
  - e) sznur galowy do koszuli letniej przypina się do guzika przyszytego pod jej prawym pagonem a warkocz z pomponem przypina się do guzika prawej kieszeni,
  - f) przy koszulach letnich jedną dystynkcję dopina się do lewej kieszeni koszuli.
2. Członkowie OSP i funkcyjni oddziałów ZOSP RP mogą nosić przy umundurowaniu:
  - a) symbole żałoby według zasad powszechnie przyjętych w praktykowanym przez nich obrządku religijnym,
  - b) elementy strojów regionalnych z zachowaniem postanowień § 3 z rozdz. 4.
  - c) okulary przeciwsłoneczne.
3. Członkowie OSP i funkcyjni ZOSP RP noszą ordery, odznaczenia, medale według następujących zasad:
  - 3.1 Ordery i odznaczenia nosi się na wstążkach na lewej stronie piersi z prawa na lewo, w kolejności wynikającej z ich znaczenia i godności, a mianowicie:
    - a) ordery,
    - b) odznaczenia,
    - c) medale
  - 3.2 Złoty Znak Związku OSP RP nosi się na wstędze, którą zakłada się pod kołnierz koszuli tak, aby znak zawieszony był poniżej węzła krawata.
  - 3.3 Ordery, odznaczenia i medale zawieszają się na wstążkach długości 6-6,5 cm każda, przy czym wstążki zakłada się na sznurkach koloru ubioru lub przyszywa bezpośrednio do kurtki mundurowej. Górna krawędź wstążek wszystkich orderów i odznaczeń powinna tworzyć równą linię poziomą.
  - 3.4 Ordery i odznaczenia nosi się na kurtkach munduru rozmieszczone symetrycznie na wysokości 5,5 cm powyżej klapy górnej kieszeni w następujący sposób
    - a) jeden order, odznaczenie lub medal - nad środkiem kieszeni,
    - b) 2-4 orderów, odznaczeń, medali w jednym rzędzie bez przerw między wstążkami z tym, że przy ilości trzech i więcej wstążek - wstążkę pierwszego orderu, odznaczenia, medalu, podkłada się na wstążkę następnego odznaczenia, do odpowiedniej szerokości niezbędnej do zachowania symetrii względem klapy kurtki,
    - c) 5-8 orderów, odznaczeń, medali - w jednym rzędzie tak, aby zajęły szerokość czterech wstążek umieszczonych obok siebie, przy czym wstążkę drugiego i kolejnych orderów, odznaczeń, medali podkłada się częściowo pod wstążkę poprzedniego orderu, odznaczenia, medalu,

- d) większą ilość orderów, odznaczeń, medali - w dwóch lub więcej rzędach tak, aby w pierwszym rzędzie nie było mniej niż pięć i więcej niż osiem, a w ostatnim rzędzie nie mniej niż cztery ordery, odznaczenia, medale rozmieszczone na szerokości czterech wstążek,
  - e) rzędy orderów, odznaczeń, medali umieszcza się w ten sposób, aby górny rząd krył wstążki dolnego rzędu w całości, a odznaczenia, medale dolnego rzędu do połowy,
  - f) w razie nadania tego samego orderu, odznaczenia lub medalu po raz kolejny, nosi się najwyższą jego klasę.
4. W przypadkach, gdy nie ma obowiązku noszenia orderów, odznaczeń, medali nosi się ich baretki wykonane ze wstążki barwy przewidzianej dla danego orderu lub odznaczenia. Szerokość baretki równa się szerokości wstążki stosowanej w najniższej klasie danego orderu lub odznaczenia. Wysokość baretki równa się 8 mm. Baretki nakłada się na podkładkę sukienną koloru czarnego. Podkładka powinna być o 2 mm szersza i wyższa od baretki. Dopuszcza się również baretki o jednolitej szerokości 35 mm.
- 4.1 Baretki nosi się na lewej stronie piersi z prawa na lewo w kolejności przewidzianej dla orderów, odznaczeń, medali (pkt.3.1), przy czym:
- a) wyższe klasy orderów oznacza się na baretce przez nałożenie pośrodku niej rozetki w kolorach wstążki orderowej. Średnica rozetki wynosi 6-8 mm,
  - b) wyższe stopnie odznaczeń oznacza się przez nałożenie pośrodku baretki, pionowo, wąskiego galonika złotego lub srebrnego, zależnie od stopnia odznaczenia. Szerokość galonika wynosi 5 mm,
  - c) w razie nadania tych samych orderów i odznaczeń po raz kolejny - nosi się odpowiednią ilość baretok tych orderów i odznaczeń
- 4.2 Baretki nosi się na kurtkach ubioru wyjściowego (ze sznurem galowym i bez sznura galowego) na lewej stronie piersi z prawa na lewo, w linii poziomej. W jednym rzędzie nosi się nie więcej niż trzy baretki umieszczone obok siebie bez przerw między nimi. Dolny rząd baretok powinien być umieszczony bezpośrednio nad klapą górnej kieszeni kurtki, przy czym:
- a) pojedynczą baretkę umieszcza się symetrycznie nad środkiem kieszeni,
  - b) powyżej trzech baretok - w dwóch lub więcej rzędach bezpośrednio jeden pod drugim, w każdym rzędzie po trzy baretki, w rzędzie dolnym mniej niż trzy baretki nosi się w ten sposób, aby znajdowały się one pod środkiem bezpośredniego rzędu górnego. Gdy klapa kurtki zakrywa całkowicie pierwszą baretkę najwyższego orderu lub odznaczenia górnego rzędu, wówczas nosi się w tym rzędzie tylko dwie baretki umieszczone w taki sposób, aby były one widoczne.
- 4.3 Niedozwolone jest noszenie baretok sporządzonych z innych materiałów niż wstążki orderów i odznaczeń.
- 4.4 Członkowie OSP i funkcjonariusze oddziałów ZOSP RP mogą nosić na kurtkach ubioru wyjściowego (ze sznurem i bez sznura galowego) odznaczenia i odznaki organizacji pożarniczych i pokrewnych. Ordery i odznaczenia państw obcych oraz ich baretki nosi się po orderach i odznaczeniach polskich. Odznaki państw obcych nosi się w sposób ustalony dla odznak polskich.
5. Członkowie OSP i zarządcy ZOSP RP mogą nosić przy ubiorach wyjściowych odznaki pożarnicze, policyjne, wojskowe i cywilne. Przypina się je bezpośrednio do kurtki munduru bez podkładek. Nie nosi się odznak przy koszulach letnich, bluzach itp.

- 5.1 Niżej wymienione odznaki nosi się na kurtkach mundurowych w następujący sposób:
- a) odznakę "Wzorowy Strażak" - na środku między guzikiem klapy, a dolną krawędzią prawej, górnej kieszeni kurtki,
  - b) odznakę "Za wysługę lat" - na klapie prawej, górnej kieszeni kurtki na wysokości guzika, na środku lewej połowy klapy,
  - c) na kieszeniach kurtek mundurowych można nosić najwyżej dwie odznaki na prawej stronie kurtki i jedną odznakę na lewej stronie. Oprócz odznak "Za wysługę lat" przykładowo można nosić:
    - odznakę Honorowego Dawcy Krwi
    - Krzyż Harcerski
    - Odznakę PCK i inne np. organizacji zawodowych, sportowych itp.
6. Funkcjonariuszy pożarnictwa PSP zajmujących stanowiska w zarządach ZOSP RP obowiązują przepisy i regulaminy wprowadzone obowiązującym aktualnie rozporządzeniem właściwego ministra w sprawie umundurowania strażaków PSP.



**Załącznik nr 2a**  
do regulaminu umundurowania

*Wzór kurtki zimowej  
do ubioru wyjściowego  
i galowego*



**Załącznik nr 2**  
*Wzór ubioru galowego  
męskiego*



Załącznik nr 2c  
do regulaminu umundurowania

*Wzór ubioru galowego  
damskiego*



**Załącznik nr 3**  
**do regulaminu umundurowania**

*Wzór ubioru letniego*





**Załącznik nr 4**  
Wzory ubiorów MDP

**Załącznik nr 4b**  
Wzory ubiorów MDP



**Załącznik nr 5**  
**do regulaminu umundurowania**

**Wzór guzika**



**Załącznik nr 6**  
Wzór ubrania ochronnego  
i specjalnego



**Załącznik nr 7**  
Wzór ubrania koszarowego



**Załącznik nr 8**  
**do regulaminu umundurowania**

*Wzory emblematów*  
*A - na naramiennik*  
*B - na czapkę*



**A**



**B**

**Załącznik nr 9**  
do regulaminu umundurowania

Wzór emblematu na ubranie ochronne  
w tym specjalne I koszarowe



Załącznik nr 10

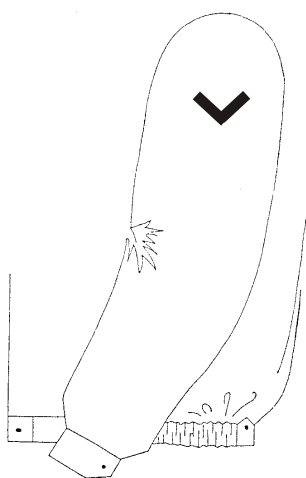
*Wzór emblematu na czapkę MDP*



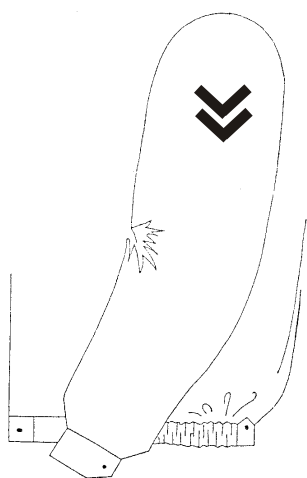


**Załącznik nr 11**  
**Do regulaminu umundurowania**

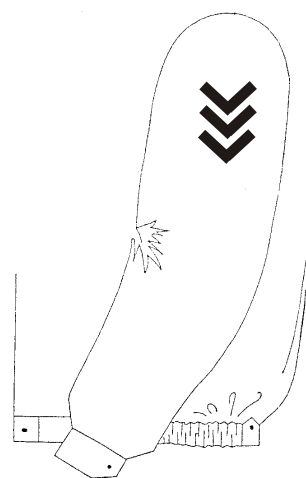
*Wzory dystynkcji członków MDP*



Dowódca sekcji



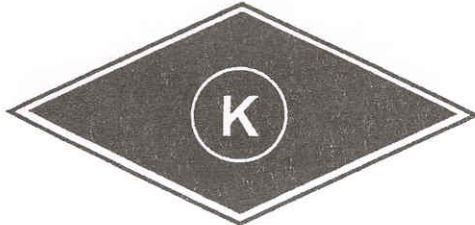
Zastępca dowódcy  
drużyny



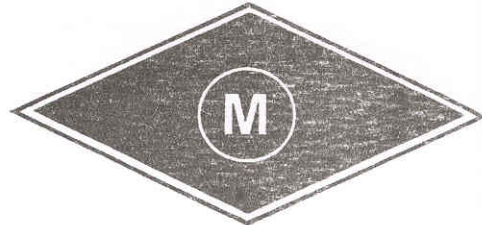
Dowódca drużyny

Załącznik nr 12  
do regulaminu umundurowania

Wzory naszywek - oznak specjalności



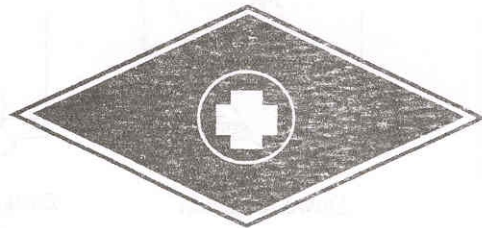
NASZYWKA KIEROWCY



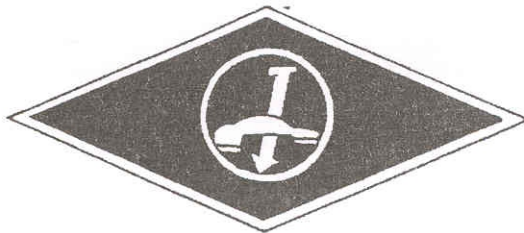
NASZYWKA MECHANIKA  
MOTOPOMPY



NASZYWKA CZŁONKA  
ORKIESTRY OSP



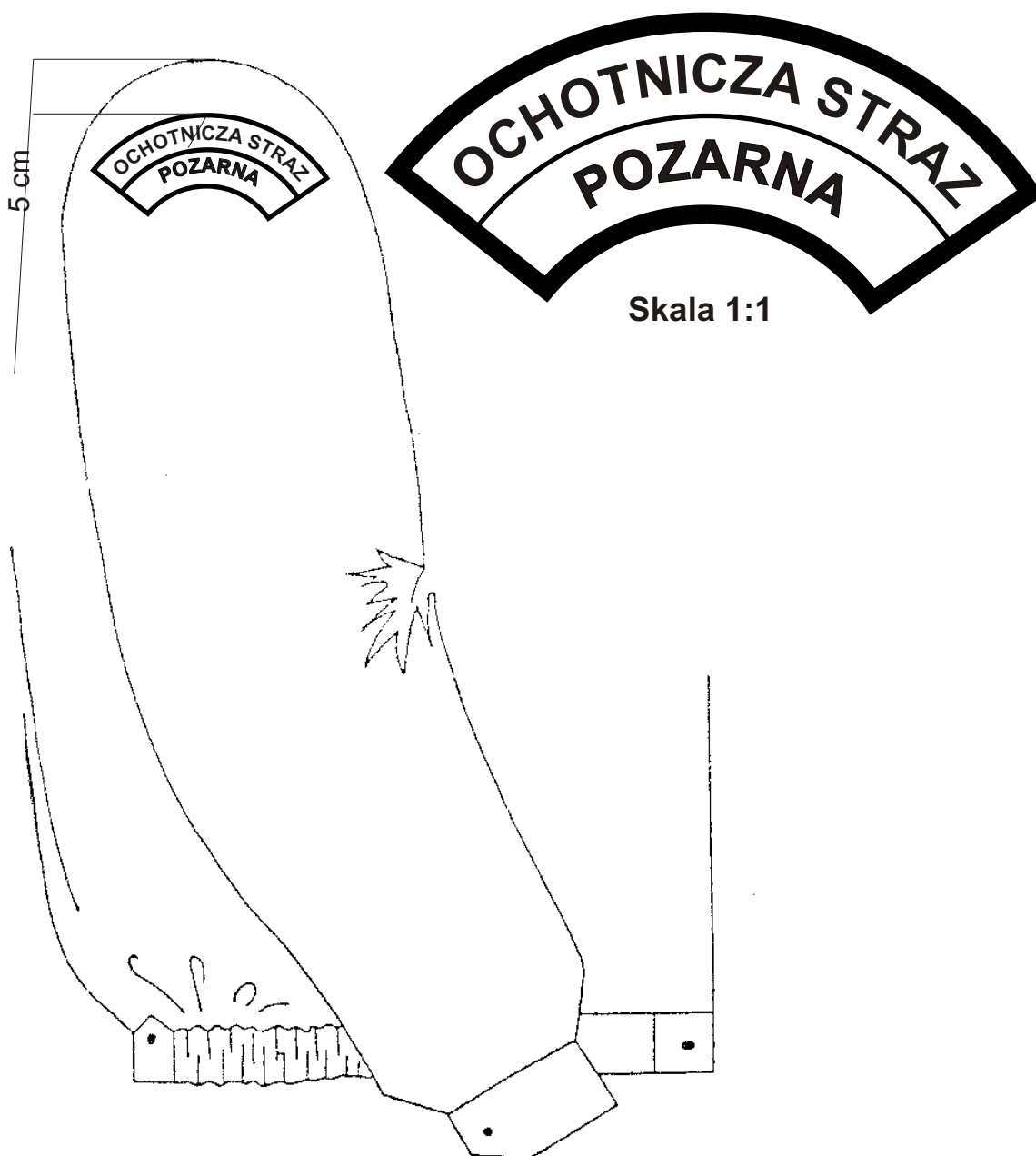
NASZYWKA SANITARIUSZA



NASZYWKA ŁĄCZNOŚCIOWCA

Załącznik nr 13

*Wzór emblematu i sposób noszenia  
na prawym rękawie munduru*



WZORY DYSTYNKCJI

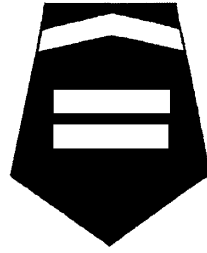
DYSTYNKCJE CZŁONKÓW OSP, ZARZĄDU OSP  
I KOMISJI REWIZYJNEJ OSP



STRAŻAK



ST.STRAŻAK



DOWÓDCA ROTY



POMOCNIK DOWÓDCY  
SEKCJI



DOWÓDCA SEKCJI



POMOCNIK  
D-CY PLUTONU



DOWÓDCA PLUTONU



CZŁONEK ZARZĄDU



CZŁONEK KOMISJI  
REWIZYJNEJ



Z-CA NACZELNIKA



WICEPREZES  
NACZELNIK



PRZEWODNICZĄCY  
KOMISJI REWIZYJNEJ



PREZES

**DYSTYNKCJE CZŁONKÓW ZARZĄDU GMINNEGO ZOSP R.P.,  
GMINNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ ZOSP R.P.**



CZŁONEK ZARZĄDU



CZŁONEK KOMISJI  
REWIZYJNEJ



CZŁONEK PREZYDIUM  
ZARZĄDU



WICEPREZES ZARZĄDU  
KOMENDANT GMINNY



KAPELAN GMINNY



PRZEWODNICZĄCY KOMISJI  
REWIZYJNEJ



PREZES ZARZĄDU

**DYSTYNKCJE CZŁONKÓW ZARZĄDU POWIATOWEGO ZOSP R.P.,  
POWIATOWEJ KOMISJI REWIZYJNEJ ZOSP R.P.**



CZŁONEK ZARZĄDU



KAPELAN POWIATOWY



CZŁONEK POWIATOWEJ  
KOMISJI REWIZYJNEJ



CZŁONEK PREZYDIUM  
ZARZĄDU POWIATOWEGO



WICEPRZEWODNICZĄCY  
POWIATOWEJ KOMISJI REWIZYJNEJ



WICEPREZES ZARZĄDU  
POWIATOWEGO



PRZEWODNICZĄCY POWIATOWEJ  
KOMISJI REWIZYJNEJ



PREZES ZARZĄDU  
POWIATOWEGO

**DYSTYNKCJE CZŁONKÓW ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO ZOSP RP,  
WOJEWÓDZKIEJ KOMISJI REWIZYJNEJ ZOSP RP  
I WOJEWÓDZKIEGO SĄDU HONOROWEGO ZOSP RP**



CZŁONEK ZARZĄDU



CZŁONEK WOJEWÓDZKIEJ  
KOMISJI REWIZYJNEJ



CZŁONEK WOJEWÓDZKIEGO  
SĄDU HONOROWEGO



CZŁONEK PREZYDIUM  
ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO



WICEPRZEWODNICZĄCY  
WOJEWÓDZKIEJ KOMISJI REWIZYJNEJ



WICEPRZEWODNICZĄCY WOJEWÓDZKIEGO  
SĄDU HONOROWEGO



KAPELAN WOJEWÓDZKI



PRZEWODNICZĄCY WOJEWÓDZKIEJ  
KOMISJI REWIZYJNEJ



PRZEWODNICZĄCY  
WOJEWÓDZKIEGO  
SĄDU  
HONOROWEGO



WICEPREZES  
ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO



PREZES  
ZARZĄDU WOJEWÓDZKIEGO

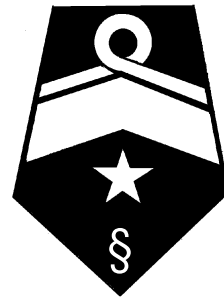
**DYSTYNKCJE CZŁONKÓW ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZOSP RP,  
GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ ZOSP RP  
I GŁÓWNEGO SĄDU HONOROWEGO ZOSP RP**



CZŁONEK ZARZĄDU



CZŁONEK GŁÓWNEJ  
KOMISJI REWIZYJNEJ



CZŁONEK GŁÓWNEGO  
SĄDU HONOROWEGO



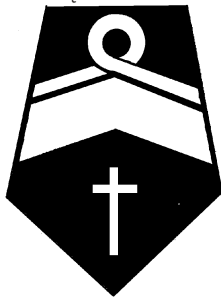
CZŁONEK PREZYDIUM  
ZARZĄDU GŁÓWNEGO



WICEPRZEWODNICZĄCY  
GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ



WICEPRZEWODNICZĄCY GŁÓWNEGO  
SĄDU HONOROWEGO



KAPELAN KRAJOWY



PRZEWODNICZĄCY GŁÓWNEJ  
KOMISJI REWIZYJNEJ



PRZEWODNICZĄCY  
GŁÓWNEGO  
SĄDU  
HONOROWEGO



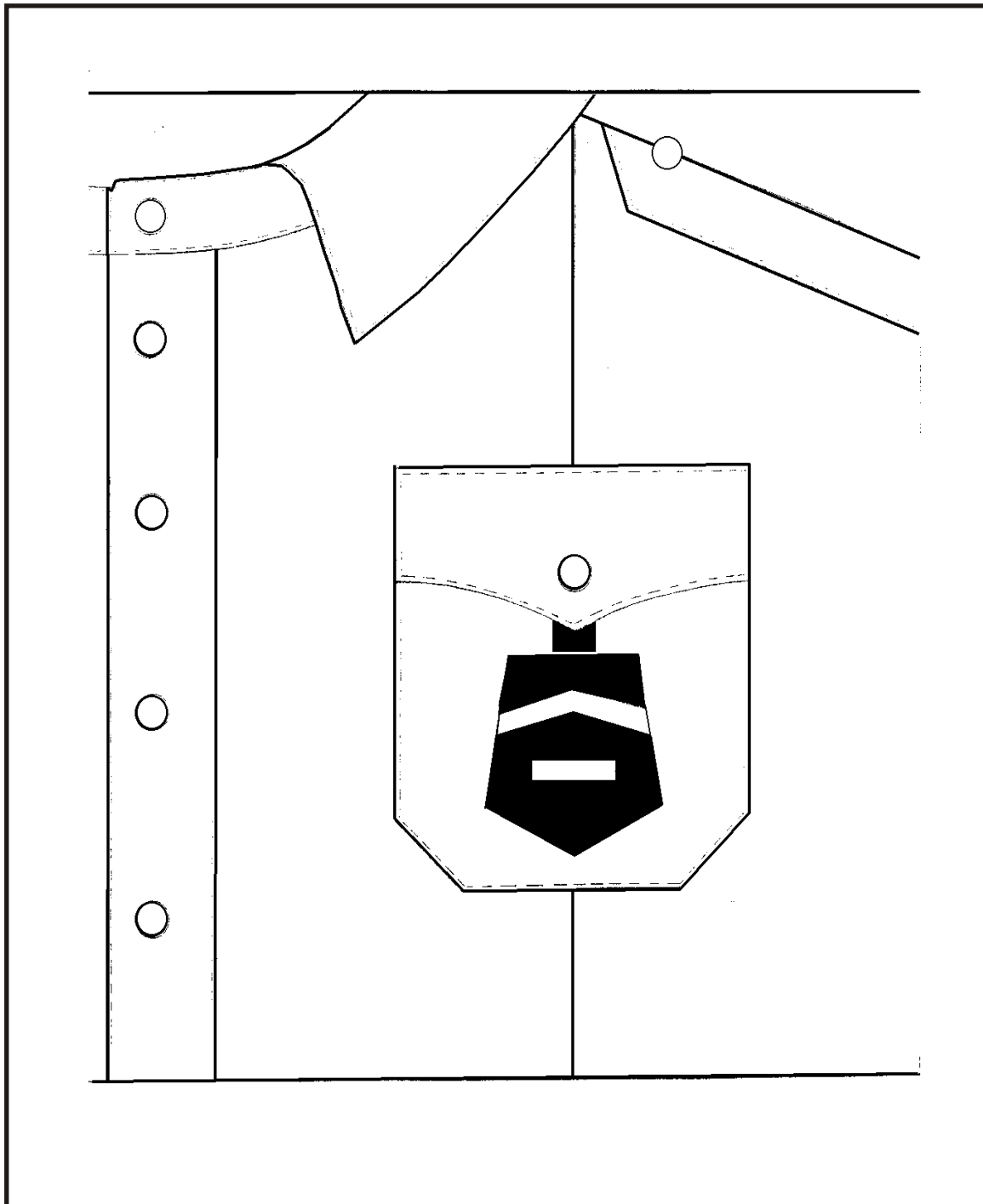
WICEPREZES  
ZARZĄDU GŁÓWNEGO



PREZES  
ZARZĄDU GŁÓWNEGO



UMIESZCZENIE DYSTYNKCJI PRZY KOSZULI



**SPOSÓB OZNACZANIA NAJWYŻSZEJ Z PEŁNIONEJ  
FUNKCJI - PRZYKŁAD ZE SZCZEBŁA ZARZĄDU  
POWIATOWEGO I POWIATOWEJ KOMISJI REWIZYJNEJ**



V-ce Prezes Zarządu Powiatowego ZOSP RP



Przewodniczący Powiatowej  
Komisji Rewizyjnej

Przykłady wzorów dystynkcji na kurtkach zimowych  
oraz ubraniach ochronnych w tym specjalnych.



V-ce Prezes ZW ZOSP RP



Przewodniczący Wojewódzkiej Komisji  
Rewizyjnej